

EDUCATIO®

PEDAGÓGIA SZOCIOLOGIA HISTÓRIA ÖKONÓMIA PSZICHOLÓGIA POLITOLÓGIA

EGÉSZSÉG ÉS OKTATÁS

EGÉSZSÉG, OKTATÁS ÉS EMBERI TŐKE	135	<i>Polónyi István</i>
A GYÓGYÍTÓ ÉS BETEGÍTŐ ISKOLA	147	<i>Sáska Géza</i>
EGÉSZSÉG: BEFEKTETÉS A HUMÁN TŐKÉBE	159	<i>Orosz Éva, Merész Gergő & Nagy Balázs</i>
CIGÁNY EGÉSZSÉG, CIGÁNY BETEGSÉG	177	<i>Forray R. Katalin</i>
SERDÜLŐK LELKI EGÉSZSÉGE	187	<i>Költő András & Zsiros Emese</i>
TANÁRJELÖLTEK EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA ÉS EGÉSZSÉGSZEMLÉLETE	201	<i>Veres-Balajti Ilona, Bíró Éva, Ádány Róza & Kósa Karolina</i>
PEDAGÓGIAI PROBLÉMA - SZERVEZETI VÁLASZ	213	<i>Meleg Csilla</i>
AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS INTÉZMÉ- NYESÜLÉSÉNEK TÖRTÉNETE	224	<i>Tigyiné Pusztafalvi Henriette</i>

EDUCATIO®

INTERDISZCIPLINÁRIS SZEMLE AZOK SZÁMÁRA, AKIK
AZ OKTATÁS TÁRSADALMI ÖSSZEFÜGGÉSEIT KERESIK
HUSZONKETTEDIK ÉVFOLYAM MÁSODIK SZÁM 2013 – NYÁR MEGJELENIK NEGYEDÉVENKÉNT

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTESEK: CSÁKÓ MIHÁLY & FEHÉRVÁRI ANIKÓ

E SZÁM TANULMÁNYAIT SZERKESZTETTE: POLÓNYI ISTVÁN

LEKTORÁLTA: MIHÁLYI PÉTER & POLÓNYI ISTVÁN

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

BAJOMI IVÁN, BIRÓ ZSUZSANNA HANNA (*VALÓSÁG*), CSÁKÓ MIHÁLY, FEHÉRVÁRI ANIKÓ
(*KUTATÁS KÖZBEN*), FORRAY R. KATALIN, HRUBOS ILDIKÓ, LUKÁCS PÉTER,
NAGY PÉTER TIBOR, POLÓNYI ISTVÁN, SÁSKA GÉZA, TOMÁSZ GÁBOR (*SZEMLE*)
VEROSZTA ZSUZSANNA (*VALÓSÁG*)

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: 1055 BUDAPEST, SZALAY UTCA 10-14.

TELEFON, FAX: (06-1) 235-7200

AZ EDUCATIO NEGYEDÉVES FOLYÓIRAT, ÉVENTE KÖZEL HATSZÁZ OLDALON,
ÖTVEN NYOMDAI ÍVEN, MINTEGY NYOLCVAN SZERZŐI ÍV KÖZREADÁSÁRA VÁLLALKOZIK.
LAPUNK KAPHATÓ A KIADÓBAN ÉS AZOKBAN A FÓVÁROSI KÖNYVESBOLTOKBAN, AMELYEK
FOLYÓIRATOK ÁRUSÍTÁSÁVAL IS FOGLALKOZNAK ÉS EFOGADTÁK LAPUNKAT,
ILLETVE KÖZVETLENÜL IS MEGRENDELHETŐ AZ EDUCATIO HONLAPJÁN KERESZTÜL:
[HTTP://WWW.EDU-ONLINE.HU](http://www.edu-online.hu)
ELŐFIZETHETŐ KÖZVETLENÜL A KIADÓ CÍMÉN.
AZ ELŐFIZETÉS DÍJA EGY ÉVRE 3 720 FT + POSTAKÖLTSÉG.

EDUCATIO®

QUARTERLY REVIEW OF SOCIAL SCIENCES

FOCUSED ON EDUCATION

EDITOR IN CHIEF: TAMAS KOZMA

THE JOURNAL IS PUBLISHED FOUR TIMES A YEAR (600 PAGES).

POSTAL ADDRESS: H-1055 BUDAPEST, SZALAY UTCA 10-14., HUNGARY

ANNUAL SUBSCRIPTION: \$ 20 / € 15 PLUS POSTAGE.

ORDERS MAY BE PLACED TO OUR POSTAL ADDRESS OR DIRECTLY THROUGH OUR WEBSITE:

[HTTP://WWW.EDU-ONLINE.HU](http://www.edu-online.hu)

PLEASE, MAKE THE CHEQUE PAYABLE TO OFI, EDUCATIO.

© Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, 2013. minden jog fenntartva.

ISSN 1216-3384

Felelős kiadó: az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet főigazgatója

Olvasószervező: Kocsis Lilla

Tipográfia: font.hu

Nyomdai munkák: Szerif Kiadó

E szám tanulmányainak szerzői

POLÓNYI ISTVÁN – egyetemi tanár, Debreceni Egyetem KTK SÁSKA GÉZA – tudományos főmunkatárs, ELTE TÁTK OITK OROSZ ÉVA – egyetemi tanár, ELTE TÁTK MERÉSZ GERGŐ – Syreon Kutató Intézet NAGY BALÁZS – tudományos munkatárs, ELTE TÁTK FORRAY R. KATALIN – prof. emer., Pécsi Tudományegyetem KÖLTŐ ANDRÁS – egészségfejlesztő szakpszichológus, Országos Gyermekegészségügyi Intézet ZSIROS EMESE – pszichológus, Országos Gyermekegészségügyi Intézet VERES-BALAJTI ILONA – egyetemi docens, DE OEC BÍRÓ ÉVA – egyetemi tanársegéd, DE OEC ÁDÁNY RÓZA – egyetemi tanár, DE OEC KÓSA KAROLINA – egyetemi docens, DE OEC MELEG CSILLA – egyetemi tanár, PTE ÁJK TIGYINÉ PUSZTAFALVI HENRIETTE – egyetemi adjunktus, PTE Egészségtudományi Kar SZÉLL KRISZTIÁN – PHD-hallgató, PTE KALOCSAI JANKA – PHD-hallgató, PTE VEREBÉLYI GABRIELLA – PHD-hallgató, PTE KOVÁCS KLÁRA – PHD-hallgató, PTE PÉNTEK ESZTER – egyetemi adjunktus, PTE BTK NÓGRÁDI ANDRÁS – tudományos segédmunkatárs, MTA TK PTI ZOLNAY FRUZZSINA LILI – PHD-hallgató, ELTE PPK DOMONKOS KATALIN – PHD-hallgató, ELTE PPK PONGRÁCZ KORNÉLIA – PHD-hallgató, ELTE PPK ¶

(a tartalommutató folytatása)

VALÓSÁG -----	235
Interjúpartnereink: <i>Sanda István Dániel, Csillag Katalin & Gunther Zsolt</i>	
KUTATÁS KÖZBEN -----	245
A pedagógusmunka minőségét meghatározó tényezőkről (<i>Széll Krisztián</i>)	
– Az aktív állampolgárságra nevelés diákszemmel (<i>Kalocsai Janka</i>) – Első osztályos tanulásban akadályozott gyermekek spontán mondatalkotásának vizsgálata (<i>Verebélyi Gabriella</i>) – Sportoló közösségekhez tartozás mint társadalmi védőfaktor (<i>Kovács Klára</i>) – A kutatónők pályaválasztási motivációi a műszaki, informatikai, és egyes természettudományi területeken (<i>Schadt Mária & Péntek Eszter</i>)	
SZEMLE -----	277
Az egészség hatalmi konstrukciói (<i>Nógrádi András</i>) – Egészségünkre! (<i>Zolnay Fruzsina Lili</i>) – Egyenlőtlenségek egészségen és jóllétben (<i>Domonkos Katalin</i>) – Az amerikai iskolai mentális egészségpontok (<i>Pongrácz Kornélia</i>)	
ÖSSZEFOLGLALÓ / ABSTRACT -----	289

SZERZŐINKHEZ

Az *Educatio*® minden tárgyilagos álláspontnak helyet biztosít. minden közleményért szerzője felel. A beérkező kéziratokat megőrizzük.

Az elfogadott kéziratok *copyrightja* a folyóiratot kiadó Oktatáskutató és Fejlesztő Intézeté, ha csak szerződés erről más-ként nem rendelkezik. A tartalmat nem érintő kisebb változtatások és a lap arcultatához való igazítás jogát a szerkesztőség fenntartja.

A beküldött dolgozatokkal akkor áll módunkban érdemben foglalkozni, ha azok terjedelme nem haladja meg az egy szerzői ívet (40 000 karakter), és két nyomtatott példányban érkezik (elégséges oldalmargóval, lapszámozva). Külön lapon kérjük mellékelni a dolgozat egy-két bekezdésnyi kivonatát és a szerző fontosabb adatait (ahogyan szerzőink között definiálni szeretné magát, a szerződéskötéshez szükséges személyi adatokat és azt a címet, ahol a kefelevonatot kéri). Elektronikusan is kérjük az állományt (adathordozón vagy elektronikus postafiókunkba). Ha a dolgozat ábrát is tartalmaz, kérjük külön lapon mellékelni, a folyóirat tördelési méretének megfelelően (színes ábrákkal egyelőre sajnos nem tudunk mit kezdeni), grafikon esetén az adatokat is kérjük. A hivatkozásokra, lábjegyzetekre nézve formai kikötésünk nincs, azokat átszerkesztjük a lap tipográfiájának megfelelően.

A kefelevonatokat elküldjük, hogyha erre elégéges idő marad. A javított példányokat három napon belül kérjük visszajuttatni, e határidőn túl nem áll módunkban a szerzői javításokat elvégezni. Jelentősebb változtatásokat nem tudunk elfogadni.

EDDIGI SZÁMAINK

1992/1 ISKOLA ÉS EGYHÁZ SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS	1998/2 MENTÁLHIGIÉNÉ SZERKESZTŐ: PAKSI BORBÁLA
1992/2 PÉNZ – PIAC – ISKOLA SZERKESZTŐ: LUKÁCS PÉTER	1998/3 PÁLYAVÁLASZTÁS SZERKESZTŐ: LISKÓ ILONA
1993/1 MUNKANÉLKÜLISÉG ÉS OKTATÁS SZERKESZTŐ: LISKÓ ILONA	1998/4 NAT
1993/2 KISEBBSÉGEK SZERKESZTŐ: FORRAY R. KATALIN	SZERKESZTŐ: SETÉNYI JÁNOS
1993/3 FELSŐOKTATÁS SZERKESZTŐ: SETÉNYI JÁNOS	1999/1 FELNŐTTOKTATÁS SZERKESZTŐ: HINZEN, HERIBERT
1993/4 PEDAGÓGUSOK SZERKESZTŐ: SZABÓ LÁSZLÓ TAMÁS	1999/2 CIGÁNYOK SZERKESZTŐ: FORRAY R. KATALIN
1994/1 MÉRLEG, 1990–1994 SZERKESZTŐ: LUKÁCS PÉTER	1999/3 MINŐSÉG SZERKESZTŐ: HORVÁTH ZSUZSANNA
1994/2 VEZETŐK SZERKESZTŐ: DRAHOS PÉTER & GÁL FERENC	1999/4 AGRESSZIÓ SZERKESZTŐ: GÁBOR KÁLMÁN & LISKÓ ILONA
1994/3 TANTERV SZERKESZTŐ: SZEBENYI PÉTER	2000/1 FELSŐOKTATÁS, TÖMEGOKTATÁS SZERKESZTŐ: HRUBOS ILDIKÓ & POLÓNYI ISTVÁN
1994/4 TANKÖNYV SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR	2000/2 KISEBBSÉGEK KÖZÉP-EURÓPÁBAN SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS & RADÁCSI IMRE
1995/1 ÖNKORMÁNYZATOK SZERKESZTŐ: HALÁSZ GÁBOR & NAGY MÁRIA	2000/3 TANKÖNYV SZERKESZTŐ: GÁL FERENC
1995/2 IFJÚSÁG SZERKESZTŐ: GÁBOR KÁLMÁN	2000/4 NYELVTUDÁS, NYELVOKTATÁS SZERKESZTŐ: IMRE ANNA
1995/3 VIZSGÁK SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR	2001/1 OKTATÁS – POLITIKA – KUTATÁS SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS
1995/4 ELIT SZERKESZTŐ: CSÁKÓ MIHÁLY	2001/2 FOGYATÉKOS FIATALOK SZERKESZTŐ: ILLYÉS SÁNDOR
1996/1 SZAKKÉPZÉS SZERKESZTŐ: LISKÓ ILONA	2001/3 ÉRTÉKEK SZERKESZTŐ: LISKÓ ILONA
1996/2 ISKOLASZERKEZET SZERKESZTŐ: LUKÁCS PÉTER	2001/4 EZREDFORDULÓ SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS
1996/3 NŐK SZERKESZTŐ: FORRAY R. KATALIN	2002/1 MÉRLEGEN, 1990–2002 SZERKESZTŐ: LUKÁCS PÉTER
1996/4 EURÓPA SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS & SZIGETI MIKLÓS GÁBOR	2002/2 DIPLOMÁSOK SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR
1997/1 HÁTRÁNYOS HELYZET SZERKESZTŐ: LISKÓ ILONA	2002/3 CSALÁD SZERKESZTŐ: SOMLAI PÉTER
1997/2 ISKOLÁN KÍVÜL KÉPZÉS SZERKESZTŐ: TÓT ÉVA	2002/4 TANESZKÖZPOLITIKA SZERKESZTŐ: GÁL FERENC
1997/3 RÉGIÓK SZERKESZTŐ: IMRE ANNA	2003/1 FELSŐOKTATÁSI REFORMOK SZERKESZTŐ: HRUBOS ILDIKÓ & POLÓNYI ISTVÁN
1997/4 INTERNET SZERKESZTŐ: CZEIZER ZOLTÁN	2003/2 FELVÉTEL SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR
1998/1 MÉRLEGEN SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS	

E SZÁM ÁRA 1 490 FT

<p>2003/3 2003/3 E-LEARNING SZERKESZTŐ: TÖRÖK BALÁZS</p> <p>2003/4 2003/4 EURÓPAI UNIÓ SZERKESZTŐ: BAJOMI IVÁN</p> <p>2004/1 2004/1 ALTERNATÍV OKTATÁS SZERKESZTŐ: LISKÓ ILONA & TOMÁSZ GÁBOR</p> <p>2004/2 2004/2 MŰVELTSÉG SZERKESZTŐ: SÁSKA GÉZA</p> <p>2004/3 2004/3 PEDAGÓGUSKÉPZÉS SZERKESZTŐ: NAGY MÁRIA</p> <p>2004/4 2004/4 POLITIKAI SZOCIALIZÁCIÓ SZERKESZTŐ: CSÁKÓ MIHÁLY</p> <p>2005/1 2005/1 BUDAPEST SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR</p> <p>2005/2 2005/2 HALLGATÓI MOBILITÁS SZERKESZTŐ: HRUBOS ILDIKÓ</p> <p>2005/3 2005/3 EGYHÁZAK ÉS OKTATÁS SZERKESZTŐ: PUSZTAI GABRIELLA & RÉBAY MAGDOLNA</p> <p>2005/4 2005/4 ÓVODÁK SZERKESZTŐ: BAJOMI IVÁN & TÖRÖK BALÁZS</p> <p>2006/1 2006/1 MÉRLEG, 2002–2006 SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS & LISKÓ ILONA</p> <p>2006/2 2006/2 KÉPZÉS ÉS MUNKAERŐPIAC SZERKESZTŐ: POLÓNYI ISTVÁN & GYÖRGYI ZOLTÁN</p> <p>2006/3 2006/3 ÖTVENHAT SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR & SÁSKA GÉZA</p> <p>2006/4 2006/4 VÁLTOZÓ EGYETEM SZERKESZTŐ: HRUBOS ILDIKÓ</p> <p>2007/1 2007/1 ELŐÍTÉLETEK SZERKESZTŐ: ERŐS FERENC</p> <p>2007/2 2007/2 EKVIVALENCIÁTÓL A KOMPETENCIÁIG SZERKESZTŐ: POLÓNYI ISTVÁN</p> <p>2007/3 2007/3 FELSŐOKTATÓK SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR</p> <p>2007/4 2007/4 TÁRSADALMI NEMEK SZERKESZTŐ: FORRAY R. KATALIN & KÉRI KATALIN</p> <p>2008/1 2008/1 MINŐSÉGÜGY A FELSŐOKTATÁSBAN SZERKESZTŐ: POLÓNYI ISTVÁN</p> <p>2008/2 2008/2 INFORMÁLIS TANULÁS SZERKESZTŐ: TÓT ÉVA</p>	<p>2008/3 2008/3 VESZÉLYES ISKOLA SZERKESZTŐ: SÁSKA GÉZA</p> <p>2008/4 2008/4 TÁMOGATÓ PROGRAMOK SZERKESZTŐ: BAJOMI IVÁN</p> <p>2009/1 2009/1 FELSŐOKTATÁS ÉS TUDOMÁNYPOLITIKA SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR & POLÓNYI ISTVÁN</p> <p>2009/2 2009/2 TEHETSÉG SZERKESZTŐ: BALOGH LÁSZLÓ</p> <p>2009/3 2009/3 A „BOLOGNAI TANÁRKÉPZÉS” SZERKESZTŐ: PUKÁNSZKY BÉLA</p> <p>2009/4 2009/4 RENDSZERVÁLTÁS ÉS OKTATÁSPOLITIKA, 1989–2009 SZERKESZTŐ: SÁSKA GÉZA</p> <p>2010/1 2010/1 MÉRLEG 2006–2010 SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS</p> <p>2010/2 2010/2 FIATALOK SZERKESZTŐ: FEHÉRVÁRI ANIKÓ & SZEMERSZKI MARIANNA</p> <p>2010/3 2010/3 FELSŐOKTATÁS ÉS FOGLALKOZTATHATÓSÁG SZERKESZTŐ: HRUBOS ILDIKÓ</p> <p>2010/4 2010/4 OKTATÁS ÉS POLITIKA SZERKESZTŐ: BAJOMI IVÁN</p> <p>2011/1 2011/1 IDEOLÓGIÁK SZERKESZTŐ: SÁSKA GÉZA</p> <p>2011/2 2011/2 KÜLFÖLDIEK SZERKESZTŐ: POLÓNYI ISTVÁN</p> <p>2011/3 2011/3 ÁTALAKULÓ SZAKMÁK SZERKESZTŐ: FEHÉRVÁRI ANIKÓ</p> <p>2011/4 2011/4 MENEDZSERIZMUS SZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS & VEROZSTA ZSUZSANNA</p> <p>2012/1 2012/1 MAGYAR KISEBBSÉGEK AZ OKTATÁSBAN SZERKESZTŐ: PAPP Z. ATTILA</p> <p>2012/2 2012/2 LÁTSZAT ÉS VALÓ SZERKESZTŐ: LUKÁCS PÉTER</p> <p>2012/3 2012/3 ÉRTÉKELÉS ÉS POLITIKA SZERKESZTŐ: HORVÁTH ZSUZSA & FEHÉRVÁRI ANIKÓ</p> <p>2012/4 2012/4 TANTÁRGYAK ÉS TÁRSADALOM SZERKESZTŐ: NAGY PÉTER TIBOR</p> <p>2013/1 2013/1 CENTRALIZÁCIÓ, DECENTRALIZÁCIÓ, DEMOKRÁCIA SZERKESZTŐ: SÁSKA GÉZA</p>
--	---

13002